

SOFIJA ŽEMAITIENĖ
(1875-1953)

Prancūzų k. mokytoja, vadovėlių autorė.

Sofija Gurskytė-Žemaitienė gimė 1875 m. gruodžio 15 d. Dagestane, Derbento mieste (Rusija), Filomenos ir Stanislovo Gurskių šeimoje. Tėvai ne kartą keitė gyvenamąją vietą, tad jai teko gyventi ne tik tolimajame Derbente, bet ir Voroneže, Maskvoje, Odesoje.

Aukso medaliu baigusi Voronežo gimnaziją, aukštojoje mokykloje negalėjo pasirinkti norimos specialybės, nes jų mergaitėms buvo labai maža. Maskvos universitete studijavo farmaciją. 1901 m. kartu su provizorium vyru Liudu apsigyveno Odesoje ir dirbo iš tėvų paveldėtoje vaistinėje. Gyveno pasiturinčiai, o jų namai tapo lietuvių susibūrimo vieta. Buvo aktyvūs 1906 m. įsikūrusios kultūrinės "Rūtos" draugijos nariai. Padėtis pasikeitė prasidėjus I-

ajam pasauliniam ir pilietiniam karui. Odesoje telkėsi pabėgėliai iš Lietuvos. Žemaičiai kiek galėdami glaudė ir rėmė pabėgėlius, dalyvavo globos ir šalpos komiteto veikloje. Bolševikai vaistinę atėmė. Liko beturčiais.

1922 m. kartu su kitais pabėgėliais grįžo į Lietuvą. Apsistojo Prienuose. Iki 1930 m. "Žiburio" gimnazijoje dėstė užsienio kalbas. O tų kalbų mokėjo daug: rusų, lenkų, ukrainiečių, vokiečių, lotynų, graikų, net hebrajų.

Nuo 1930 m. apsigyveno Panevėžyje ir prancūzų kalbą dėstė Panevėžio (dabar J.Balčikonio) gimnazijoje. 1932 m. mergaitėms išsikėlus į naujai pastatytus rūmus, į Mergaičių gimnaziją išsikėlė ir Sofija Žemaitienė. 1951 m., sulaukusi 76 m., išėjo į užtarnautą poilsį. Deja, laisvai pagyveno tik pora metų. Mirė prieš penkis dešimtmečius, baigdamą 78-uosius, 1953 metų birželio 8 d. Palaidota senosiose Senamiesčio kapinėse.

Paliko šiltus kolegų ir mokinių prisiminimus bei parašytus du prancūzų kalbos vadovėlius: "Pirmoji prancūzų kalbos knyga žemesniosioms gimnazijos klasėms" (1934) ir "Prancūzų kalbos skaitiniai lietuviams" (1937).